

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W PYSKOWICACH I PRZEDSTAWIENIE POTRZEB
W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ
ZA ROK 2016**

**Opracowanie:
Michał Król
Ośrodek Pomocy Społecznej
w Pyskowicach**

Pyskowice, kwiecień 2017

Wstęp

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej przedstawiam sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyskowicach za rok 2016 wraz z potrzebami w zakresie pomocy społecznej na rok 2017.

Głównym celem działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyskowicach w 2016 roku było ograniczenie marginalizacji osób i rodzin poprzez wspieranie zmierzające do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom utrudniającym życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny. Bezpośrednimi przesłankami w obszarze realizacji celów założonych na 2016 rok były: szybkość reakcji na pojawiające się problemy, trafne rozpoznanie sytuacji poszczególnych środowisk oraz wykorzystanie potencjału społecznego. W tym zakresie współpracowaliśmy z instytucjami społecznymi i organizacjami pozarządowymi. W minionym roku OPS realizował zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o świadczeniach z funduszu alimentacyjnego, a także podejmowaliśmy działania wobec dłużników alimentacyjnych, realizowano zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. **Od kwietnia 2016 roku Ośrodek Pomocy Społecznej zaczął realizację nowego zadania tj. świadczenia wychowawczego „500+” zgodnie z ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.**

Natomiast od lipca 2016r roku pracownicy socjalni wydają skierowania dla osób najbardziej potrzebujących do Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Organizatorem ww. Programu na terenie Miasta jest Rzymskokatolicka Parafia p.w. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Pyskowicach. Ponadto pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w ramach ww. Programu udzielają wsparcia wolontariuszom ww. Parafii m.in. poprzez pomoc w dystrybucji towarów, prowadzeniu kart ewidencji wydawania artykułów spożywczych, sporządzaniu comiesięcznych sprawozdań.

Podejmowano również działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym celu koordynowano prace grup roboczych realizujących procedurę Niebieskich Kart. W wyniku tych działań udało się pomóc osobom dotkniętym przemocą, a w konsekwencji zmniejszyła się liczba prowadzonych Niebieskich Kart. Ponadto w Ośrodku Pomocy Społecznej rodziny mogły skorzystać z wsparcia asystentów rodziny, na których zatrudnienie otrzymano dofinansowanie z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Ponadto tutaj Ośrodek uczestniczy w realizacji programu rządowego, a mianowicie w przyjmowaniu wniosków i wydawaniu Kart Dużej Rodziny.

Do zadań priorytetowych OPS należą działania ukierunkowane na:

- 1) pomoc rodzinom najuboższym w szczególności poprzez wsparcie rzeczowe i materialne,
- 2) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- 3) tworzenie alternatywnych form działania oraz programów dożywiania i wsparcia rzeczowego oraz usługowego, kierowanego do dzieci wychowujących się w rodzinach o niskim statusie materialnym,
- 4) aktywizowanie osób bezrobotnych poprzez organizowanie prac społecznie użytecznych.

Wyznaczone do realizacji ww. priorytety zostały w pełni osiągnięte, a szczegółowe działania podejmowane przez komórki merytoryczne Ośrodka Pomocy Społecznej zostały przedstawione w poniższym sprawozdaniu.

I. Zarządzanie zasobami ludzkimi

Zatrudnienie ogółem – 29 osób + 3 osoby (umowy na zastępstwo) / 30 etatów, w tym 3 etaty na zastępstwo

• STAN ZATRUDNIENIA NA DZIEŃ 31.12.2016r.

• Dyrektor Ośrodka - 1 osoba/1 etat

• Sekcja Pomocy Środowiskowej:

- główny specjalista ds. pomocy społecznej/konsultant ds. profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną - **1 osoba/1 etat**
- pracownicy socjalni - **9 osób/ 9 etatów**
- konsultant ds. przemocy w rodzinie - **1 osoba/½ etat**
- asystent rodziny - **1 osoba/1 etat**

• Sekcja Administracyjno – Ekonomiczna:

- główny księgowy - **1 osoba/1 etat**
- pracownicy administracyjni - **2 osoby/1,¾ etatu**, w tym: 1 osoba zatrudniona na umowę na zastępstwo

• Sekcja Świadczeń:

- kierownik Sekcji Świadczeń - **1 osoba/1 etat**
- pracownicy administracyjni - **7 osób/7 etatów**, w tym: 1 osoba zatrudniona na umowę na zastępstwo

● **Sekretariat:**

- pracownicy administracyjni - **2 osoby/2 etaty**, w tym: 1 osoba zatrudniona na umowę na zastępstwo
- goniec - **1 osoba/ ¼ etatu**
- robotnik do pracy lekkiej - **1 osoba/ ½ etat**
- opiekun w ośrodku pomocy społecznej - **1 osoba/1 etat**

W 2016 roku zatrudniono 4 osoby, w tym: **2 osoby** na stanowisko referenta, **2 osoby** w ramach umowy o pracę na zastępstwo.

- W ramach umowy zlecenia pracę wykonywało **24 osoby**.

Inne działania w obszarze zatrudnienia:

- Prowadzenie praktyki zawodowej - **2 osoby**

Szkolenia wewnętrzne BHP:

- wstępne - **22 osoby**
- okresowe - **3 osoby**

Podnoszenie kwalifikacji i szkolenia pracowników:

Kształcenie kontynuowały **2 osoby** na studiach:

- wyższych magisterskich – 1 osoba
- podyplomowych – 1 osoba

Ogółem ilość szkoleń i konferencji, w których wzięli udział pracownicy OPS - **20**

- **Ilość osób**, która korzystała ze szkoleń - **14**

Tematyka szkoleń i konferencji:

- „Realizacja rządowego Programu „Rodzina 500 plus”
- „Realizacja ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci”
- „Świadczenie wychowawcze 500+ - nowa ustawa”
- „Program 500+.Ewidencja księgową oraz sprawozdawczość w zakresie świadczenia wychowawczego oraz funduszu alimentacyjnego”
- „Rodzina z pasją”
- „Instrukcja kancelaryjna w jednostce sektora finansów publicznych-archiwum,obieg dokumentów i akta spraw w praktyce”
- „Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym”
- „Ochrona danych osobowych”
- „Nowy model usług społecznych-deinstytucjonalizacja”
- „Rewitalizacja”
- „Udzielanie zamówień publicznych do 30.000 euro po nowelizacji”

- „Centralizacja rozliczeń VAT w jednostkach samorządu terytorialnego w świetle orzecznictwa i zmian w przepisach dot. prewspółczenników – praktyczne warsztaty”,
- „Funkcjonowanie systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie po nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”,
- „Kodeks Postępowania Administracyjnego w Ośrodkach Pomocy Społecznej”,
- „Centralizacja rozliczeń VAT w jednostce pomocy społecznej oraz finansowej, księgowość, sprawozdawczość programu 500+, świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego”,
- „Świadczenia nienależnie pobrane w systemie pomocy społecznej”,
- „Zmiany na 2017r. wynagrodzenie minimalne zleceniobiorców i umowy zlecenia w nowym stanie prawnym od 2017r.”,
- „Ewolucja systemu wspierania rodziny – priorytety i wyzwania”,
- „Praca z ofiarą przemocy ze szczególnym uwzględnieniem syndromu sztokholmskiego PTSD i cyklicznego charakteru przemocy w rodzinie z problemem uzależnienia”,
- „Zamknięcie ksiąg rachunkowych jednostek i zakładów budżetowych za 2016 rok z uwzględnieniem zmian w przepisach”.

II. Polityka informacyjna

Informacje o działalności OPS publikowane były na bieżąco w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Pyskowicach (www.bip.pyskowice.pl), na stronie internetowej miasta Pyskowice (www.pyskowice.pl), na łamach „Przeglądu Pyskowickiego”, na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyskowicach www.opspyskowice.pl i na tablicy ogłoszeń w siedzibie Ośrodka.

W OPS dostępne były różnorodne ulotki informacyjne, ogłoszenia i komunikaty dotyczące spraw klientów oraz działań i funkcjonowania OPS oraz bieżące oferty pracy, w ramach współpracy z PUP w Gliwicach i Młodzieżowym Biurem Pracy w Pyskowicach.

III. Przeprowadzone kontrole

wewnętrzne:

- kontrola Sekcji Świadczeń
- kontrola Sekcji Pomocy Środowiskowej
- kontrola Sekcji Administracyjno-Ekonomicznej
- kontrola Sekretariatu

zewewnętrzne:

- kontrola z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

IV. Inne działania

Opracowano i przedstawiono pod obrady Rady Miejskiej projekty uchwał w sprawie:

- zmiany Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyskowicach,
- zmiany Uchwały nr XLV/370/2014 Rady Miejskiej w Pyskowicach z dnia 27 sierpnia 2014 roku w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Pyskowice na lata 2014 – 2020,
- przyjęcia Planu potrzeb Gminy Pyskowice w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych na 2017 rok

V. Działalność Sekcji Pomocy Środowiskowej - pracownicy socjalni, konsultant ds. profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną, asystenci rodziny

Pracownicy socjalni przeprowadzili:

- **919** wywiady środowiskowe,
- **789** wizyt patronażowych, w tym wizyty i interwencje związane z przemocą domową, niezaradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, zaburzeniami psychicznymi, konfliktami rodzinnymi oraz trudnościami w codziennym funkcjonowaniu.
- Przeprowadzono **62** wizyty w ramach kontroli jakości usług opiekuńczych.
- Zawarto **25** kontraktów socjalnych.
- **2** pracowników Sekcji Pomocy Środowiskowej w ramach wewnętrznej superwizji i weryfikacji dokonało analizy **933** indywidualnych przypadków pod kątem planowanej pomocy i działań podejmowanych przez pracowników socjalnych w rejonach.

Tabela nr 1

Rodzaj działań	2016
Kontrakty socjalne	25
Wywiady środowiskowe, wizyty patronażowe, interwencje, kontrola usług	1770
Weryfikacja i superwizja wewnętrzna	933

Tabela nr 2

Praca socjalna	Ilość rodzin	Ilość osób w rodzinach
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem	147	295
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	43	78
Poradnictwo specjalistyczne (konsultant)	37	143

- **Konsultant ds. profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną** w trakcie **58** spotkań objął pomocą **37** rodzin, liczących w sumie **143** członków. Działaniami objętych zostało **53** osoby, a zakres problemowy spotkań obejmował przemoc w rodzinie, uzależnienia, niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, konflikty rodzinne, niepełnosprawność lub choroba przewlekła, choroba lub zaburzenia psychiczne, trudności w codziennym funkcjonowaniu, opiniowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz ocena możliwości powrotu do rodziny biologicznej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.
- **Asystent rodziny** jest przydzielany na wniosek pracownika socjalnego lub na mocy decyzji sądu rodzinnego wówczas, gdy z analizy sytuacji rodziny wynika, że przeżywa ona trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci. Do zadań asystenta rodziny należy wspieranie rodziny w podejmowaniu działań prowadzących do poprawy sytuacji rodziny poprzez rozwiązywanie problemów socjalnych, problemów wychowawczych z dziećmi oraz pomaga w uregulowaniu spraw urzędowych. Wszystkie te działania mają prowadzić do tego, by z czasem rodzina samodzielnie potrafiła radzić sobie w pokonywaniu trudności.
- W 2016 roku w tut. Ośrodku zatrudnionych było **dwóch** asystentów rodziny w wymiarze czasu pracy 1,5 etatu. Asystenturą zostało objętych **25 rodzin**, w których jest łącznie **66 dzieci**. Asystenci rodziny odbyli **874 spotkań** z rodzinami, średnio to **35 spotkań** z każdą rodziną. Spotkania z rodzinami to łącznie **1390 godzin, czyli średnio 55 godzin** w jednej rodzinie. Oprócz spotkań z rodzinami asystenci współpracowali z kuratorami rodzinnymi, kuratorami ds. karnych, Urzędem Miasta w Pyskowicach, z pedagogami i psychologami ze szkół, do których uczęszczają dzieci w rodzinach objętych asystenturą, z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną oraz z pracownikami socjalnymi.

Inne działania:

- Udzielanie wsparcia, stała analiza sytuacji rodzin, „monitoring” zmian.
- Współpraca z Punktem Konsultacyjno – Terapeutycznym w Pyskowicach, kierowanie do Ośrodka Rozwiązywania Problemów Uzależnień klientów korzystających z pomocy społecznej, jednocześnie uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i marnotrawiących środki z pomocy społecznej. Uczestnictwo klientów w spotkaniach konsultacyjno-terapeutycznych było na bieżąco monitorowane przez pracowników socjalnych, dzięki czemu można było zapobiec dalszemu marnotrawieniu przyznawanej pomocy poprzez realizację jej w formie rzeczowej, ograniczając pomoc finansową lub odmawiając jej udzielenia.

- Pogłębianie wiedzy klientów w sprawach opiekuńczych, wychowawczych, higienicznych, porządkowych (dbanie o czystość otoczenia).
- W 2016 roku tut. Ośrodek kontynuował współpracę z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w zakresie podejmowania wspólnych działań mających na celu włączenie wolontariuszy w system pomocy oferowanej klientom Ośrodka.
- W 2016 r. zawarto łącznie **14** porozumień na współpracę z wolontariuszami z Zespołu Szkół im. Marii Konopnickiej oraz z Gimnazjum nr 1 w Pyskowicach, natomiast do czerwca 2016 r. były kontynuowane **4** porozumienia zawarte w 2015 r. Wolontariusze, na wniosek rodzica zajmowali się najczęściej pomocą w nauce dzieciom z rodzin najbardziej potrzebujących. W 8 przypadkach pomoc była udzielana w Świetlicy Socjoterapeutycznej, w 5 przypadkach w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej a w 1 przypadku w miejscu zamieszkania dziecka.
- Stała współpraca ze szkołami, przedszkolami, Policją, Strażą Miejską, kuratorami, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Pyskowicach, Ośrodkiem Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Punktem Konsultacyjnym, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie miasta (parafie, Caritas, OHP, punkty zajęć socjoterapeutycznych).

Ponadto:

- W ramach wprowadzonego w czerwcu 2014 r. rządowego programu wspierającego rodziny wielodzietne, w ramach którego są przyznawane Karty Dużej Rodziny, działając z upoważnienia Burmistrza Miasta w tym zakresie tut. OPS w roku 2016 przyjął do realizacji 22 wnioski o wydanie 95 kart, w tym 36 kart dla opiekunów i 59 kart dla dzieci, 1 wniosek o przedłużenie terminu ważności karty, 1 wniosek o dodanie członka rodziny oraz **1** wniosek o wydanie duplikatu karty.
- W ramach wdrożonej w 2013 r. Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej (SEPI) uzyskano łącznie **739** zaświadczeń z informacjami dot. statusu osób w Powiatowym Urzędzie Pracy, ich aktywizacji zawodowej, historii kontaktów oraz rodzaju i wysokości otrzymywanych świadczeń dla potrzeb wydania decyzji administracyjnej w zakresie pomocy społecznej oraz zasiłków rodzinnych. Możliwość uzyskania dokumentów tą drogą pozwoliło na skrócenie terminu realizacji wniosków, zmniejszyło koszt korespondencji pomiędzy OPS a PUP oraz pozwoliło na ograniczenie czasu i kosztów dostarczenia ich przez klientów.

VI. Prace Społecznie Użyteczne

- Prace społecznie użyteczne (PSU) – są formą aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych. Organizowane są przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Prace społecznie użyteczne wykonywane są w miejscu zamieszkania lub pobytu bezrobotnego w wymiarze do 10 godzin tygodniowo (maksymalnie 40 godzin w miesiącu).
- Powyższą formę aktywizacji zawodowej zastosowano wobec osób zagrożonych długotrwałym bezrobociem, posiadających niskie kwalifikacje zawodowe oraz nie mających doświadczenia zawodowego, w celu nabycia lub podniesienia umiejętności związanych z organizacją czasu, funkcjonowania w środowisku zawodowym. Przewidziano **13** miejsc pracy w **9** instytucjach na terenie miasta: Caritas, Gimnazjum nr 1,

Przedszkole nr 1, Przedszkole nr 2, Szkoła Podstawowa nr 4, Zespół Szkół, Zespół Szkół im. Marii Konopnickiej, Zespół Szkół Specjalnych, Ośrodek Pomocy Społecznej.

- Opracowano i przygotowano dokumentację oraz wnioski w sprawie realizacji prac społecznie użytecznych na 2016 r. Kompletowano dokumentację przebiegu prac społecznie użytecznych, do której zalicza się między innymi: listy obecności, ewidencję wykonywania prac społecznie użytecznych, druki zwolnień lekarskich ZUS ZLA (L-4) i inne obrazujące przebieg tych prac. Sporządzono i przekazano do PUP wnioski o refundację świadczeń wypłaconych osobom bezrobotnym.
- **60** osób bezrobotnych, nie mających prawa do zasiłku dla bezrobotnych, zostało zakwalifikowanych do wykonywania prac społecznie użytecznych oraz zostało wpisanych na przekazaną do Powiatowego Urzędu Pracy w Gliwicach listę osób, które mogą otrzymać skierowanie do wykonywania tych prac. Propozycję wykonywania prac społecznie użytecznych otrzymało **19** osób, tylu też osobom wydano skierowania. Za wykonywanie prac społecznie użytecznych wypłacono przewidziane przepisami świadczenie.
- Ogółem **4 osoby** zaprzestały wykonywania prac społecznie użytecznych.

Tabela nr 3

Prace Społecznie Użyteczne	2016
Ilość osób, które otrzymały propozycję PSU	19
Ilość osób, które skierowano do odbycia PSU	19
Ilość osób, które wypłacono świadczenia z tytułu wykonywania PSU	17
Ilość osób, które porzuciły PSU	4
Ilość osób, które nie podjęły PSU	2

VII. Bezdomność

- Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, za osobę bezdomną uważa się „osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych i nigdzie niezameldowaną na pobyt stały w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych”.
- Osoby bezdomne, przebywające na terenie Pyskowic i wymagające schronienia mogą być skierowane do odpowiednich ośrodków wsparcia.

- Od 1 stycznia 2016 r. realizacją zadania dotyczącego zapewnienia schronienia, opieki i pomocy osobom bezdomnym oraz wsparcia w wychodzeniu z bezdomności zajmuje się wyłącznie Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne w Kluczach, które posiada filie schronisk w: Będzinie, Dąbrowie Górniczej, Katowicach, Kluczach, Łędzinach oraz Zawierciu.
- W 2016 r. przebywało czasowo lub stale w schroniskach **10** osób bezdomnych.
- **W 2016 r. na realizację zadania „Zapewnienie schronienia, opieki i pomocy osobom bezdomnym oraz wsparcie w wychodzeniu z bezdomności” została zabezpieczona dotacja w wysokości 89.998,00 zł.**

VIII. Piecza zastępcza

- W ramach realizacji ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w pieczy zastępczej przebywało w 2016 r. **36** dzieci, za które, zgodnie z zapisami ustawy, naliczono odpłatność w wysokości:
  - 10% (w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej),
  - 30% (w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej),
  - 50% (w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej),
  - wszystkich kosztów związanych z pobytem dzieci w pieczy zastępczej.

Tabela nr 4

Forma pieczy zastępczej	Liczba umieszczonych dzieci	Wydatki		
		10%	30%	50%
Rodzina zastępcza spokrewniona	4	903,21	1 735,80	7 920,00
Rodzina zastępcza niezawodowa	4	467,74	2 467,74	14 337,10
Rodzina zastępcza zawodowa, w tym specjalistyczna	4	-	5 037,66	15 203,22
Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	7	4 915,99	5 867,63	35 628,40
Rodzinny dom dziecka	3	4 291,24	6 210,64	-
Placówka opiekuńczo-wychowawcza	14	12 053,84	119 645,60	58 788,87
Razem	36	22 632,02	140 965,07	131 877,59

- Wydatki poniesione w 2016 r. z tytułu przebywania dzieci w pieczy zastępczej wyniosły – **295 474,68 zł.**
- W 2016 r. rodzina zastępcza została rozwiązana wobec **2** dzieci:
  - **1** dziecko wróciło pod opiekę rodziców biologicznych,

- 1 dziecko zostało przysposobione.
- **OSTATECZNIE NA DZIEŃ 31.12.2016 R. W PIECZY POZOSTAŁO 34 DZIECI.**

IX. Dożywianie

- Od września 2016 roku Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Parafią pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Pyskowicach oraz Caritas Archidiecezji Katowickiej realizuje Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2016 (PO PŻ), który jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej i ma na celu wsparcie osób i rodzin najbardziej potrzebujących poprzez udzielanie im nieodpłatnej pomocy żywnościowej oraz umożliwia tym osobom korzystanie z bezpłatnych działań towarzyszących.
- Pomoc w ramach PO PŻ udzielana jest osobom, które z powodu trudnej sytuacji i niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie odpowiedniego wyżywienia i znajdują się w trudnej sytuacji życiowej (np. ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba), a ich dochód nie przekraczał w 2016 r. 150% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej, czyli 951 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej oraz 771 zł w przypadku osoby w rodzinie.
- W ramach realizacji PO PŻ pracownicy socjalni wydali w 2016 r. **163** skierowania do korzystania z pomocy żywnościowej obejmujące **316** osób uprawnionych.
- Pierwszy raz żywność wydawana była w dniu 27.09.2016 r., a następnie w październiku, listopadzie i grudniu z częstotliwością jeden raz w miesiącu.
- W sumie w 2016 roku wydano ponad **7 ton** żywności.
- Wśród artykułów żywnościowych wydanych w 2016 roku znalazły się: makaron jajeczny, mleko, groszek z marchewką, fasola biała, koncentrat pomidorowy, filet z makreli w oleju, szynka drobiowa, olej rzepakowy.
- Ponadto w ramach działań towarzyszących odbyły się spotkania warsztatowe dla rodziców i dzieci korzystających z pomocy żywnościowej:
  - w dniu 15.11.2016 r. warsztat o tematyce dietetycznej „Jem smacznie, zdrowo i kolorowo”,
  - w dniu **8.12.2016 R. WARSZTAT O TEMATYCE EKONOMICZNEJ „KUP MI! KUP MI! CZYLI NAUCZMY SIĘ OSZCZĘDZAĆ”.**

X. DZIAŁALNOŚĆ SEKCJI ŚWIADCZEŃ

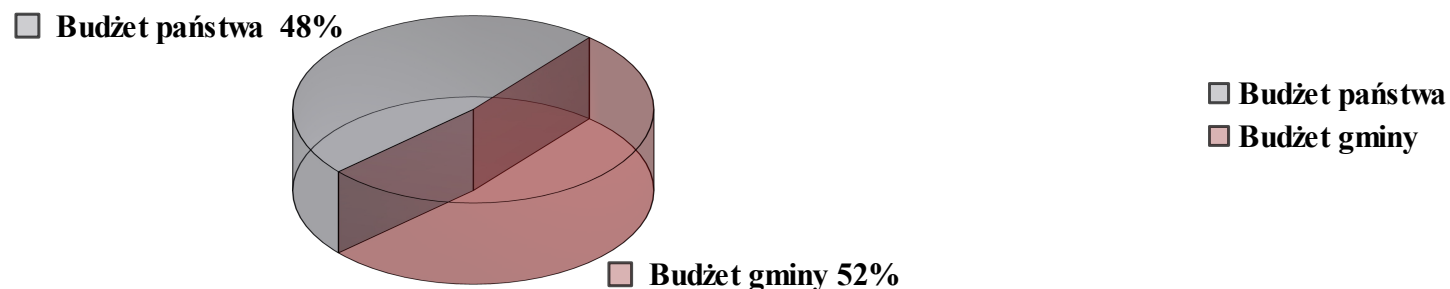
I. KOSZTY NA REALIZACJĘ ZADAŃ Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ W 2016 R.

TABELA NR 5

FORMA POMOCY	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH	KWOTA WYDATKOWANA
ZASIŁEK OKRESOWY	129	273	156 587,00 ZŁ , w tym: 4084,00ZŁ – ŚRODKI WŁASNE 152 503,00 ZŁ – DOTACJA
ZASIŁEK CELOWY (w tym specjalny zasiłek celowy)	207 (w tym 31 CS)	450 (w tym 50 CS)	44 994,00 ZŁ , w tym 6 384,00 ZŁ CS
ZASIŁEK CELOWY W FORMIE BILETU KREDYTOWANEGO	4	4	210,00 ZŁ
ZASIŁEK CELOWY NA ZAKUP POSILKU LUB ŻYWNOŚCI / ŚWIADCZENIE RZECZOWE	162	386	82 381,00 ZŁ , w tym: 38 207,00ZŁ – ŚRODKI WŁASNE 44 174,00 ZŁ – DOTACJA
OBIADY (SZKOŁY, PRZEDSZKOLA, ŻŁOBEK)	54	230	36 763,00 ZŁ , w tym: 21 369,00 ZŁ – ŚRODKI WŁASNE 15 368,50 ZŁ – DOTACJA
OPŁATY ZA POBYT W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ	28	31	565 459,00 ZŁ
POGRZEBY	5	7	9 690,00 ZŁ
ZASIŁEK STAŁY	84	107	380 649 ZŁ , w tym: 0,00 ZŁ – ŚRODKI WŁASNE 380 649,00 ZŁ – DOTACJA
SKŁADKI ZDROWOTNE (DOT. OSÓB UPRAWNIONYCH DO ZASIŁKU STAŁEGO)	75	75	31 529,00 ZŁ , w tym: 0,00 ZŁ – ŚRODKI WŁASNE 31 529,00 ZŁ – DOTACJA
OGÓŁEM:			1 308 262,00 ZŁ

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA:

WYKRES NR 1

II. ILOŚĆ DECYZJI ORAZ POSTANOWIEŃ WYDANYCH NA PODSTAWIE USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ W 2016 R.

Tabela nr 6

Sprawy, których wydane decyzje oraz postanowienia dotyczyły	Ilość
• zasiłek okresowy	281
• zasiłek celowy	252
• zasiłek celowy specjalny	37
• zasiłek celowy (celowy program rządowy)	165
• zasiłek celowy (zdarzenia losowe)	0
• świadczenia rzeczowe (bony towarowe)	175
• obiady szkolne	75
• usługi opiekuńcze	98
• DPS – skierowania	7
• DPS – odmowa skierowania	0
• DPS – odpłatność	28
• zasiłek stały	88
• decyzje dotyczące prawa do świadczeń opieki zdrowotnej	67
• decyzje odmowne	22
• umorzenia/ uchylenia	67
• postanowienia	7
• decyzje stwierdzające nienależnie pobrane świadczenia	17
• wygaśnięcie decyzji	23
• schronienie	15
OGÓLEM	1424

Rozliczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w poszczególnych miesiącach 2016 roku przedstawia się następująco:

Tabela nr 7

2016	LICZBA OSÓB	IŁOŚĆ GODZIN	ODPŁATNOŚĆ STRONY USTALONA DECYZJĄ	ODPŁATNOŚĆ GMINY	KOSZT OGÓŁEM
STYCZEŃ	23	535	1 488,00 zł	5 360,00 zł	6 848,00 zł
LUTY	23	590	1 577,60 zł	5 974,40 zł	7 552,00 zł
MARZEC	26	662	1 664,00 zł	6 809,60 zł	8 473,60 zł
KWIECIEŃ	26	665	1 928,96 zł	6 583,04 zł	8 512,00 zł
MAJ	27	649,5	2 000,64 zł	6 312,96 zł	8 313,60 zł
CZERWIEC	29	711,5	1 962,88 zł	7 144,32 zł	9 107,20 zł
LIPIEC	29	657	1 836,80 zł	6 572,80 zł	8 409,60 zł
SIERPIEŃ	25	529,5	2 011,52 zł	4 766,08 zł	6 777,60 zł
WRZESIEŃ	26	537,5	2 314,88 zł	4 565,12 zł	6 880,00 zł
PAŹDZIERNIK	25	499,5	1 909,12 zł	4 484,48 zł	6 393,60 zł
LISTOPAD	24	575,5	1 934,08 zł	5 432,32 zł	7 366,40 zł
GRUDZIEŃ	28	640,5	2 294,40 zł	5904	8 198,40 zł
RAZEM:	X	7 253	22 922,88 zł	69 909,12 zł	92 832,00 zł

Analizując powyższą tabelę można dostrzec, że liczba osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych utrzymuje się na stałym poziomie.

Na podstawie prowadzonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyskowicach rejestrów oraz dokonanych analiz należy stwierdzić, że **rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną kształtowała się następująco:**

TABELA NR 8

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	509	283	572
Świadczenia pieniężne	366	238	470
Świadczenia niepieniężne	225	138	345
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	509	283	572
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej – ogółem	x	147	295
W tym: wylącznie w formie pracy socjalnej	x	43	78

Tabela nr 9

Praca socjalna prowadzona w oparciu o KONTRAKT SOCJALNY	LICZBA KONTRAKTÓW SOCJALNYCH	LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI SOCJALNYMI
	25	25

Pomoc udzielona w ramach Programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” przedstawia się następująco:

- W formie zasiłku celowego i świadczeń rzeczowych

Tabela nr 10

WYSZCZEGÓLNIENIE	ZASIŁEK CELOWY	ŚWIADCZENIE RZECZOWE
LICZBA OSÓB, KTÓRYM DECYZJĄ PRYZNANO ŚWIADCZENIE	97	144
LICZBA RODZIN	72	90
LICZBA OSÓB W RODZINACH	165	221
LICZBA ŚWIADCZEŃ	392	X
KOSZT ŚWIADCZEŃ (W ZŁ), W TYM:	37 101,20 W TYM 15 937,20 ŚRODKI WŁASNE	45 280,00 W TYM 22 270,00 ŚRODKI WŁASNE
- ŚRODKI WŁASNE	21 164,00 DOTACJA	23 010,00 DOTACJA
- DOTACJA		
KOSZT JEDNEGO ŚWIADCZENIA (ŚREDNIO) W ZŁ	94,65 ZŁ	X

- W formie posiłku

Tabela nr 11

WYSZCZEGÓLNIENIE	POSIŁEK, W TYM			
	OGÓŁEM	DZIECI DO 7 ROKU ŻYCIA	UCZNIOWIE DO CZASU UKOŃCZENIA SZKOŁY PONAD GIMNAZJALNEJ	POZOSTAŁE OSOBY OTRZYMUJĄCE POMOC NA PODSTAWIE ART. 7 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ
LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POSIŁKU	107	29	83	0
LICZBA RODZIN	54	X	X	X
LICZBA OSÓB W RODZINACH	230	X	X	X
LICZBA POSIŁKÓW	10 080	3 112	6 968	0
KOSZT ŚWIADCZEŃ (W ZŁ), W TYM:	36 763,00 W TYM:	8 106,00 W TYM:	28 659,00 W TYM:	0,00 W TYM:
- ŚRODKI WŁASNE	21 368,50	3537,50	17 832,00	0,00
- DOTACJA	15 394,50	4568,50	10 827,00	0,00
KOSZT JEDNEGO POSIŁKU (ŚREDNIO) W ZŁ	3,65	2,60	4,12	0,00

TYPY RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W PYSKOWICACH W 2016 R.

TABELA NR 12

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN OGÓŁEM	LICZBA OSÓB W RODZINACH
RODZINY OGÓŁEM:	283	573
O LICZBIE OSÓB:		
1	159	159
2	47	94
3	35	105
4	15	60
5	14	70
6 I WIĘCEJ	13	85
W TYM RODZINY Z DZIEĆMI OGÓŁEM	48	178
O LICZBIE DZIECI:		
1	19	44
2	13	42
3	8	34
4	4	22
5	2	17
6	2	19
7 I WIĘCEJ	0	0
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM	31	100
O LICZBIE DZIECI:		
1	10	20
2	14	43
3	2	10
4 I WIĘCEJ	5	27
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW	37	84
O LICZBIE OSÓB		
1	19	19
2	9	18
3	1	3
4 I WIĘCEJ	8	44

Kryterium udzielenia pomocy jest jednoczesne występowanie ubóstwa i drugiej przesłanki z katalogu określonego w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Dane zamieszczone w poniższej tabeli nie sumują się ponieważ w jednej rodzinie może występować kilka dysfunkcji, natomiast odzwierciedlają skalę i różnorodność problemów społecznych

POWODY UDZIELANEJ POMOCY W 2016 R.

TABELA NR 13

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	ILOŚĆ RODZIN	ILOŚĆ OSÓB W RODZINACH
UBÓSTWO	218	428
SIEROCTWO	0	0
BEZDOMNOŚĆ	7	7
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA,	24	119
W TYM WIELODZIETNOŚĆ	12	72
BEZROBOCIE	143	347
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	162	279
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	86	138
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIU GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	53	211
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	33	130
RODZINY WIELODZIETNE	10	51
PRZEMOC W RODZINIE	8	30
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	0	0
ALKOHOLIZM	86	161
NARKOMANIA	3	5
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	15	34
BRAK UMIEJĘTNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA MŁODZIEŻY OPUSZCZAJĄCEJ PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE	0	0
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	0	0
SYTUACJA KRYZYSOWA	0	0
KŁĘSKA ŻYWIŁOWA LUB EKOLOGICZNA	0	0

ANALIZA PORÓWNAWCZA I DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W PYSKOWICACH

Tabela przedstawia zestawienie dotyczące powodów udzielanej pomocy w latach 2010-2016

• *zmniejszenie skali problemów*

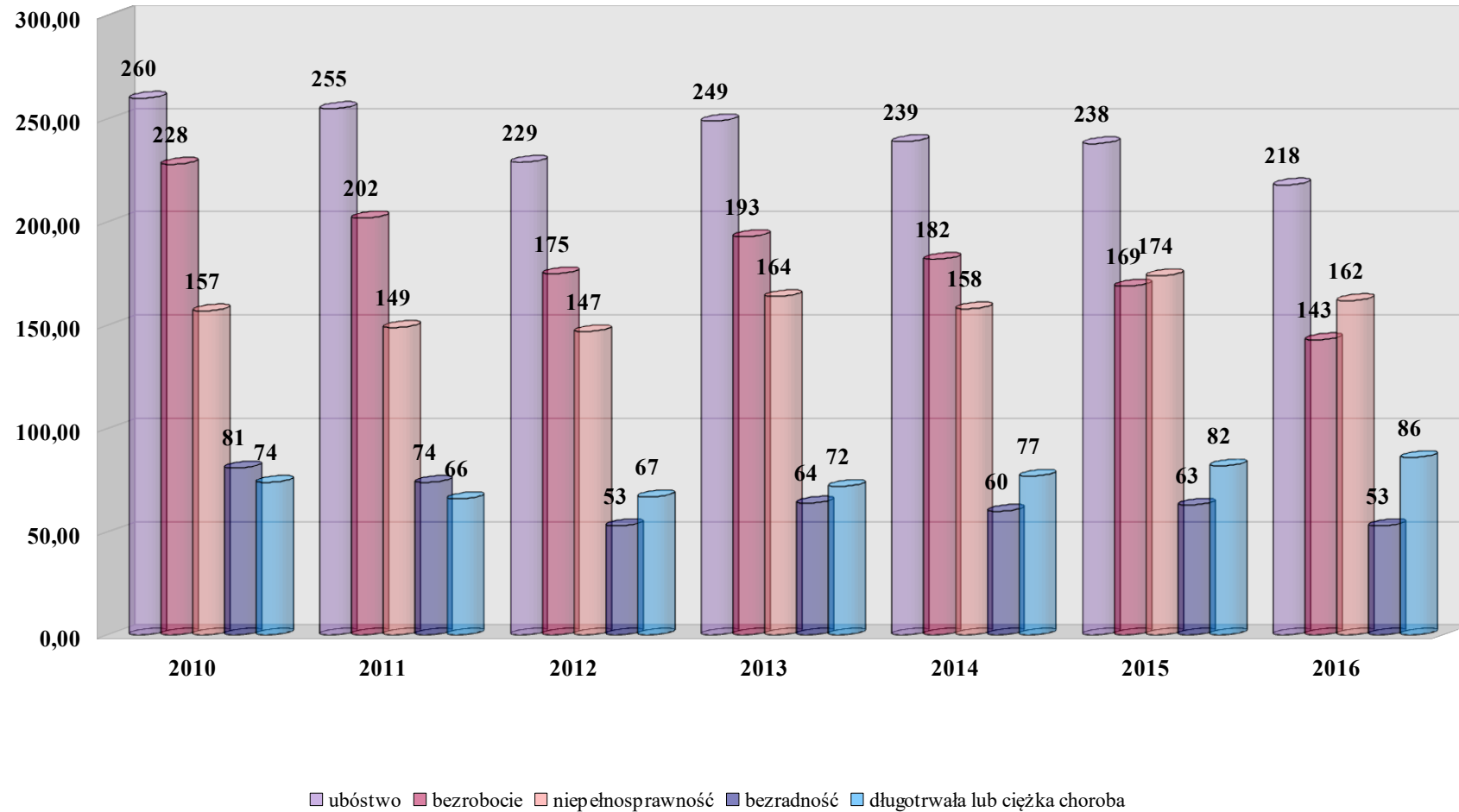
• *zwiększenie skali problemów*

Tabela nr 14

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
UBÓSTWO	260	255	229	249	239	238	218
SIEROCTWO	0	0	0	0	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	19	17	17	14	15	13	7
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA,	28	26	28	30	29	35	24
W TYM WIELODZIETNOŚĆ	14	11	12	20	20	22	12
BEZROBOCIE	228	202	175	193	182	169	143
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	157	149	147	164	158	174	162
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	74	66	67	77	77	82	86
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIU GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	81	74	53	64	60	63	53
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	65	58	39	48	43	46	33
RODZINY WIELODZIETNE	9	9	7	9	5	8	10
PRZEMOC W RODZINIE	6	5	4	7	7	9	8
ALKOHOLIZM	70	73	62	62	66	77	86
NARKOMANIA	1	1	1	1	3	4	3
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	17	12	10	12	12	15	15
BRAK UMIEJĘTNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA MŁODZIEŻY OPUSZCZAJĄCEJ PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE	0	0	0	0	0	0	0
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ	0	0	0	0	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	2	0	2	0	0	1	0
SYTUACJA KRYZYSOWA	4	1	1	3	0	0	0
KŁĘSKA ŻYWIŁOWA LUB EKOLOGICZNA	0	0	0	0	0	0	0

POWODY UDZIELANEJ POMOCY - LATA 2010- 2016

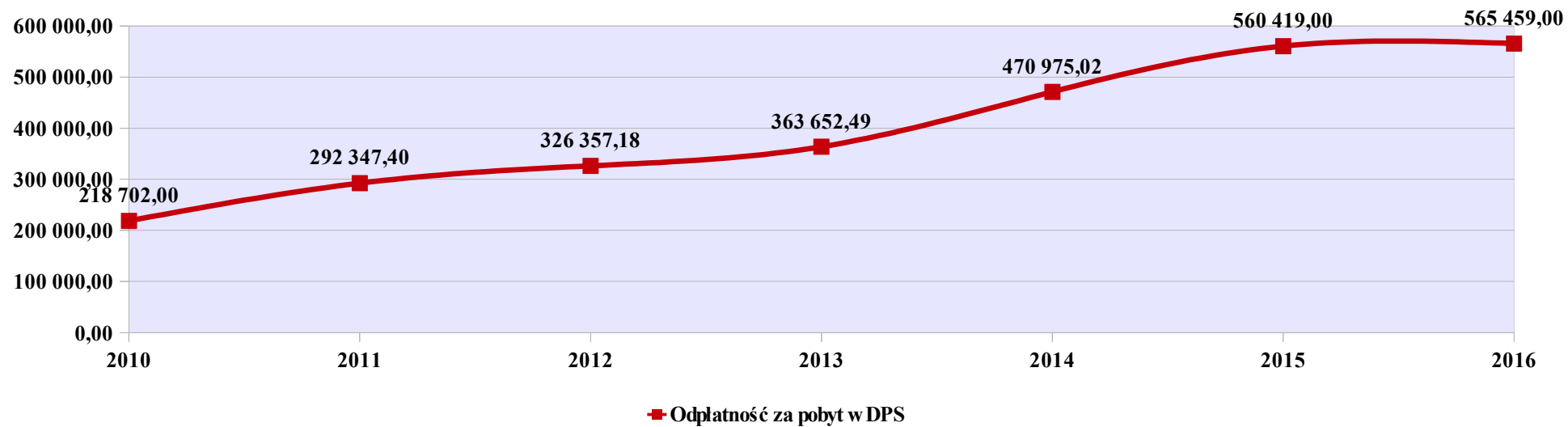
WYKRES NR 2

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ - LATA 2010-2016

TABELA NR 15

ROK	ILOŚĆ OSÓB	ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ
2010	13	218 701,75
2011	16	292 347,40
2012	16	326 357,18
2013	20	363 652,49
2014	27	470 975,02
2015	29	560 419,00
2016	28	565 459,00

ANALIZUJĄC POWYŻSZE DANE, ZAUWAŻYĆ MOŻNA ZAUWAŻYĆ ZNACZĄCY WZROST ODPLATNOŚCI ZA POBYT MIESZKAŃCÓW NASZEJ GMINY W DPS.

USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE - LATA 2010-2016

Tabela nr 16

ROK	IŁOŚĆ OSÓB	WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW WYDATKOWANYCH NA USŁUGI W ZŁ	KWOTA WPŁAT ZA USŁUGI (ŚRODKÓW „ODZYSKANYCH”) W ZŁ
2010	25	69 966,00	21 918,60
2011	31	84 900,00	16 940,40
2012	42	79 513,60	14 763,52
2013	27	49 491,84	12639,36
2014	27	52 811,68	13165,92
2015	26	70 835,20 zł	19248
2016	29	69 909,12 zł	8198,4

Z analizy powyższej tabeli wynika, że w roku 2016 w stosunku do lat 2013-2015 nastąpił wzrost osób korzystających z wsparcia rzeczowego. Ponadto świadczyć to może o tym, że społeczeństwo naszego Miasta w najbliższym czasie będzie wymagało zwiększonej pomocy osób drugich przy wykonywaniu codziennych czynności. W związku z tym można się spodziewać wzrostu ilości osób korzystających z tych form wsparcia.

ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO, DŁUŻNICY ALIMENTACYJNI, ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE

I. DECYZJE:

łącznie w 2016 r. wydano 2 177 decyzji (na wnioski strony oraz w wyniku postępowań prowadzonych z urzędu), w tym:

- **805 decyzji** w sprawach dotyczących **świadczeń rodzinnych**, w tym:
  - 502** decyzji w sprawach dotyczących zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego
  - 135** decyzji w sprawach dotyczących zasiłku pielęgnacyjnego
  - 17** decyzje w sprawach dotyczących świadczenia pielęgnacyjnego
  - 18** decyzje w sprawie dotyczącej specjalnego zasiłku opiekuńczego
  - 133** decyzji w sprawach dotyczących jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka
- **2 decyzje** w sprawach dotyczących zasiłku dla opiekuna
- **158 decyzje** w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego
- **74 decyzji** w sprawie nienależnie pobranych świadczeń
- **17 decyzji** w sprawie dłużników
- **1 121 decyzji** w sprawach dotyczących **świadczenia wychowawczego**, w tym:
  - 1 067** decyzji w sprawie przyznania świadczenia wychowawczego
  - 32** decyzji w sprawie odmowy świadczenia wychowawczego
  - 20** decyzji umarzających postępowanie bezprzedmiotowych
  - 2** decyzje w sprawie nienależnie pobranych świadczeń

II. WYDATKI:

wypłaty świadczeń rodzinnych	- 3 267 905,64 zł	-	10 943,64 zł (pomniejszenie wydatków)	= 3 256 962,00 zł
wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego	- 690 880,00 zł	-	1 811,50 zł (pomniejszenie wydatków)	= 689 068,50 zł
wypłaty zasiłków dla opiekuna	- 38 480,00 zł	-	1 432,50 zł (pomniejszenie wydatków)	= 37 047,50 zł
wypłaty świadczenia wychowawczego	- 5 962 397,00 zł	-	1 000,00 zł (pomniejszenie wydatków)	= 5 961 397,00 zł
SUMA:	9 959 662,64 zł	-	15 187,64 zł	= 9 944 475,00 zł

Kwota **9 959 662,64 zł** (suma wszystkich list wypłat zrealizowanych w 2016 r.) pomniejszona o zwroty bieżące (czyli świadczenia nienależnie pobrane, zwroty z tytułu zgonów) tj. o kwotę **15 187,64 zł**, stanowi kwotę rzeczywistych wydatków poniesionych w **2016 r.** czyli **9 944 475,00 zł**.

Ponadto w **2016 roku** poniesiono następujące koszty związane z opłatą za osoby uprawnione do świadczenia pielęgnacyjnego oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego składek na:

- ubezpieczenie społeczne opłacane za niektóre osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy - **165 534,00 zł**
- ubezpieczenie społeczne opłacane za niektóre osoby pobierające zasiłek dla opiekuna - **8 014,00 zł**
- ubezpieczenie zdrowotne opłacane za niektóre osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy - **29 929,00 zł**
- ubezpieczenie zdrowotne opłacane za niektóre osoby pobierające zasiłek dla opiekuna - **1 123 zł**

III. ZWROTY

Łączna kwota zwrotów wyegzekwowanych w 2016 r. od dłużników alimentacyjnych wynosi **133 362,48 zł**, w tym

- **5 417,56 zł** stanowi spłatę należności powstałych na skutek wypłaty zaliczki alimentacyjnej,
- **127 944,92 zł**, w tym **85 424,92 zł** odsetki, a pozostała część tj.: **42 520,00 zł** stanowi spłatę należności powstałych na skutek wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego z tego na należność główną zaksięgowano **25 552,99 zł**.

Dochody własne gminy z tytułu dokonanych przez dłużników alimentacyjnych zwrotów łącznie w 2016 r. wyniosły **19 675,83 zł**, w tym:

- **2 708,79 zł** na poczet wypłaconej na rzecz osób uprawnionych zaliczki alimentacyjnej (50 %),
- **16 967,01 zł** na poczet wypłaconych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyskowicach na rzecz osób uprawnionych świadczeń z funduszu alimentacyjnego - przekazane przez gminę na dochody własne (40 %)

Według stanu na dzień **31.12.2016 r.** należności do zapłaty z tytułu wypłaconych na rzecz osób uprawnionych:

- świadczeń w formie zaliczki alimentacyjnej wynoszą **1 313 302,08 zł**, w tego:

- **50% budżet państwa - 656 651,04 zł**
- **50 % budżet gminy - 656 651,04 zł**

świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynoszą **5 095 534,62 zł**, w tego:

- **60% budżet państwa - 3 203 321,38 zł**
- **40 % budżet gminy - 1 892 213,24 zł**

Z kolei zadłużenie z tytułu odsetek ustawowych naliczonych od wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego **według stanu na dzień 31.12.2016 r.** wynosi: **1 978 398,00 zł**

B. ZWROTY NIENALEŻNIE POBRANYCH ŚWIADCZEŃ

(świadczenia rodzinne, świadczenie wychowawcze, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zasiłek dla opiekuna)

- łącznie w **2016 roku** odzyskano kwotę **53 614,15 zł**, w tym:
  - ♦ **96,00 zł** - koszty upomnień
  - ♦ **8 298,36 zł** - odsetki ustawowe
  - ♦ **30 622,29 zł** - należności za lata ubiegłe
  - ♦ **14 597,50 zł** - należności bieżące (*zwroty bieżące*)
- łącznie wydano **74 decyzji w sprawie nienależnie pobranych świadczeń.**

IV. POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Według stanu na dzień **31.12.2016 r.** liczba dłużników na terenie Gminy Pyskowice wynosiła **162**, poza Gmina Pyskowice wyniosła **83**, **łącznie liczba dłużników wyniosła 245.**

Liczba ta wskazuje osoby zobowiązane tytułem wykonawczym do alimentacji, wobec których egzekucja świadczeń alimentacyjnych wszczęta na wniosek wierzyciela okazała się bezskuteczna, stwarzając tym samym podstawę do złożenia przez osobę uprawnioną (lub jej przedstawiciela ustawowego) **wniosku o ustalenie prawa do świadczeń funduszu alimentacyjnego** (co skutkuje podjęciem działań wobec dłużnika z urzędu w związku z przyznaniem świadczeń), jak również bezpośrednio **wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.**

Należy nadmienić, iż organ właściwy ustalając prawo do świadczeń funduszu alimentacyjnego może podejmować działania wyłącznie wobec dłużników zamieszkujących na terenie gminy, natomiast o podjęcie działań wobec pozostałych występuje odpowiednio do organów właściwych dla dłużników zamieszkujących na danym terenie. Tym samym inne organy jeżeli dłużnik nie zamieszkuje na ich terenie, a według posiadanych informacji jego miejscem zamieszkania jest Gmina Pyskowice występują z wnioskiem o podjęcie wobec niego działań.

Wobec dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie Gminy Pyskowice w 2016 r. podjęto następujące działania:

- wysłano łącznie **116 informacji** do dłużników alimentacyjnych o przyznaniu na rzecz osoby uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- **87 dłużników alimentacyjnych** wezwano do osobistego zgłoszenia do siedziby Ośrodka celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego;
- przeprowadzono **26 wywiadów alimentacyjnych** oraz odebrano **26 oświadczeń majątkowych**;
- wysłano **3 wezwań** do dłużników alimentacyjnych do rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy, celem aktywizacji zawodowej;
- wysłano do komornika sądowego **31 pism** w sprawach dotyczących dłużników alimentacyjnych, przekazując w ten sposób informacje uzyskane w wyniku przeprowadzonego wywiadu oraz odebranego oświadczenia majątkowego, mające niejednokrotnie istotny wpływ na skuteczność egzekucji;
- wydano **9 decyzji** uznających dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- wydano **2 decyzje** o umorzeniu postępowania jako bezprzedmiotowe wobec uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- złożono **1 wniosek** do starosty o zatrzymanie prawa jazdy;
- złożono **15 zawiadomienia** do prokuratury o prawdopodobieństwie popełnienia przestępstwa określonego w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. u. 1997 r. nr 88 poz. 553 ze zm), a tym samym wnioski o wszczęcie i przeprowadzenie postępowań;
- wysłano **36 pism** w związku z wystąpieniem organu właściwego wierzyciela, które wystąpiły o podjęcie działań wobec dłużników zamieszkałych na terenie Pyskowic;
- wydano **3 decyzje** o odmowie umorzenia należności powstałych na skutek wypłaty na rzecz osoby uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- wydano **1 decyzje** o umorzeniu należności powstałych na skutek wypłaty na rzecz osoby uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- wydano **2 decyzje** o rozłożeniu na raty należności powstałych na skutek wypłaty na rzecz osoby uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- wysłano **169 wniosków** o przyłączeniu do egzekucji administracyjnej.

Wobec dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie innych gmin:

- wystosowano **53 pism** informujących organ właściwy dłużnika o przyznaniu na rzecz osoby uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, stanowiących jednocześnie wniosek o podjęcie wobec danego dłużnika działań, o których mowa w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

V. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE

W 2016 r. wpłynęło **1175 wniosków**.

Wyplacono **11 955** świadczeń na kwotę **5 962 397 zł** w okresie od 1 kwietnia do 31 grudnia 2016 r.

- 24 wnioski pozostały bez rozpatrzenia z powodu niezpełnienia przez stronę wniosku.

Ponadto 24 wnioski oczekują rozpatrzenia przez Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

W roku 2016 Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach wydał 5 decyzji przyznających świadczenie wychowawcze.

Świadczenie wychowawcze jest wypłacane 42 rodzinom z dzieckiem niepełnosprawnym oraz 217 osobom samotnie wychowującym dzieci.

VI. CHARAKTERYSTYKA - WNIOSKI, ŚWIADCZENIA, RODZINY

Poniższa tabela przedstawia liczbę wniosków złożonych w **2016** roku oraz kwoty wydatkowane na poszczególne świadczenia:

Tabela nr 17

RODZAJ ŚWIADCZENIA	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2016	KWOTA W ZŁ
ZASIŁEK RODZINNY I DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO	552	1 201 425,64
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY	94	754 902,00
ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE	13	780 512,00
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA	140	137 000,00
SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY	24	66 475,00
ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE	56	327 591,00
RAZEM (ŚWIADCZENIA RODZINNE)	879	3 267 905,64
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA	0	38 480,00
ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO	144	690 880,00
ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE	1175	5 962 397,00
RAZEM	2198	9 959 662,64

Należy zwrócić uwagę, iż wskazana powyżej kwota jest wynikiem zarówno postępowań przeprowadzonych na wnioski złożone w 2016 r., jak również w sytuacji, gdy prawo do świadczeń ustalone zostało we wcześniejszych latach **na czas określony** lub **na stałe** (tj.: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne, które przyznaje się na czas ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności), **na okres zasiłkowy**, który rozpoczyna się **1 listopada i trwa do 31 października** kolejnego roku

kalendrzowego (dot. świadczeń rodzinnych uzależnionych od kryterium dochodowego) bądź **okres świadczeniowy**, który rozpoczyna się **1 października i trwa do 30 września** kolejnego roku kalendarzowego (dotyczy świadczeń z funduszu alimentacyjnego).

LICZBA ZREALIZOWANYCH ŚWIADCZEŃ, NARASTAJĄCO OD POCZĄTKU ROKU 2016R.:

TABELA NR 18

RODZAJ ŚWIADCZENIA	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KOSZTY W ZŁ
ZASIŁEK RODZINNY	7 063	778 161,81
DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO	3050	423 263,83
ŚWIADCZENIE OPIEKUŃCZE (ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY, SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY ORAZ ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE)	5667	1 601 889,00
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA	137	137 000,00
ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO	1 839	690 880,00
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA	74	38 480,00
ŚWIADCZENIA RODZICIELSKIE	352	327 591,00
SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE (OPŁACANE ZA OSOBY POBIERAJĄCE ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE I SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY)	539	165 534,00
SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE (OPŁACANE ZA OSOBY POBIERAJĄCE ZASIŁEK DLA OPIEKUNA)	56	8 014,00
SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE (OPŁACANE ZA OSOBY POBIERAJĄCE ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE I SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY)	329	29 929,00
SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE (OPŁACANE ZA OSOBY POBIERAJĄCE ZASIŁEK DLA OPIEKUNA)	24	1 123,00
ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE	11955	5 962 397,00
RAZEM	30932	10 164 262,64

Charakterystyka rodzin uprawnionych do świadczeń rodzinnych według stanu na dzień 31.12.2016 r. przedstawia się następująco:

Tabela nr 19

LICZBA RODZIN POBIERAJĄCYCH ŚWIADCZENIA RODZINNE	562
--	------------

(ZASIŁEK RODZINNY WRAZ Z DODATKAMI, ZASIŁEK PIELEGNACYJNY, ŚWIADCZENIE PIELEGNACYJNE, SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY ORAZ JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA)		
LICZBA RODZIN POBIERAJĄCYCH ZASIŁEK RODZINNY, W TYM:		281
NA 1 DZIECKO		118
NA 2 DZIECI		105
NA 3 DZIECI		41
NA 4 DZIECI I WIĘCEJ		17

CHARAKTERYSTYKA RODZIN UPRAWNIONYCH DO ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO WEDŁUG STANU NA DZIEŃ **31.12.2016 r.** PRZEDSTAWIA SIĘ NASTĘPUJĄCO:

TABELA NR 20

LICZBA RODZIN POBIERAJĄCYCH ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO, W TYM:		102
Z 1 OSOBĄ UPRAWNIONĄ		78
Z 2 OSOBAMI UPRAWNIONYMI		17
Z 3 OSOBAMI UPRAWNIONYMI		3
Z 4 I WIĘCEJ OSOBAMI UPRAWNIONYMI		4

Tabela nr 21

LICZBA OSÓB UPRAWNIONYCH DO ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO, W TYM W WYSOKOŚCI		143
o 100 zł		0
od 100,01 zł do 200,00 zł		19
od 200,01 zł do 300,00 zł		25
od 300,01 zł do 400,00 zł		43
od 400,01 zł do 500,00 zł		56

ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO PRZYSŁUGUJĄ W WYSOKOŚCI BIEŻĄCO USTALONYCH ALIMENTÓW, JEDNAKŻE **NIE WYŻSZEJ NIŻ 500,00 zł.**

CHARAKTERYSTYKA RODZIN UPRAWNIONYCH DO ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZEGO WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2016 R. PRZEDSTAWIA SIĘ NASTĘPUJĄCO:

TABELA NR 22

LICZBA RODZIN POBIERAJĄCYCH ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE, W TYM RODZIN Z :	Z KRYTERIUM DOCHODOWYM (800,00 ZŁ)	BEZ KRYTERIUM DOCHODOWEGO	RAZEM
	1 DZIECKIEM	310	-
2 DZIECI	182	408	590
3 DZIECI	45	46	91
4 DZIECI	16	1	17
5 DZIECI	5	-	5
6 DZIECI	1	-	1
			1014

LICZBA OSÓB UBIEGAJĄCYCH SIĘ O ŚWIADCZENIA RODZINNE, ZASIŁEK DLA OPIEKUNA, ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE ORAZ ŚWIADCZENIA FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO
(DO 2008 R. O ZALICZKĘ ALIMENTACYJNĄ):

TABELA NR 23

RODZAJ ŚWIADCZENIA	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2006	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2007	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2008	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2009	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2010	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2011	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2012	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2013	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2014	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2015	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2016
ZASIŁEK RODZINNY I DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO	1075	881	720	741	641	589	469	438	382	410	552
ZASIŁEK PIELEGNACYJNY	148	105	112	124	68	114	121	106	123	104	94
ŚWIADCZENIE PIELEGNACYJNE	29	31	35	28	40	22	40	42	17	44	13

SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY	0	0	0	0	0	0	0	18	2		24
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA	171	166	183	184	173	147	160	118	113	160	140
ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	56
RAZEM (ŚWIADCZENIA RODZINNE)	1423	1183	1050	1077	922	872	790	722	637	718	879
ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO	0	0	128	197	188	201	192	203	148	150	144
ZALICZKA ALIMENTACYJNA	154	166	29	0	0	0	0	0	0	0	0
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA	0	0	0	0	0	0	0	0	15	1	0
ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1175
RAZEM	1577	1349	1207	1274	1110	1073	982	925	800	869	2198

LICZBA DECYZJI WYDANYCH W LATACH 2007-2016

TABELA NR 24

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
LICZBA DECYZJI WYDANYCH W SPRAWACH DOTYCZĄCYCH ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH, ZASIŁKU DLA OPIEKUNA, ZALICZKI ALIMENTACYJNEJ, ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZEGO, ŚWIADCZEŃ FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO ORAZ DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH	1 537	1 478	2 625	1 530	1 543	1 297	1 514	1 375	1 094	2 177

VI. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2017

1. Partycypacja w opiekę nad osobami w podeszłym wieku, niepełnosprawnymi oraz długotrwale chorych.

W ostatnich latach na terenie Gminy można dostrzec wzrost osób umieszczanych oraz oczekujących na skierowanie do domów pomocy społecznej, co znacznie obciąża budżet Gminy w kwestii ponoszenia odpłatności.

Na dzień 31.12.2016r. liczba osób 64+ na terenie Miasta wynosi **2726**.

Potrzeby w tym zakresie:

- zwiększenie środków finansowych na partycypowanie w średnich miesięcznych kosztach utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej.
- Aktywizowanie społeczności lokalnej w kwestii partycypacji w opiekę nad osobami starszymi, schorowanymi itp. poprzez upowszechnianie wolontariatu oraz działań samopomocowych,
- utworzenie na terenie Miasta Dziennego Domu Senior+ w ramach Programu Wieloletniego „Senior +” na lata 2015-2020.
- zatrudnienie psychiatry w ramach umowy cywilnoprawnej, celem wystawiania opinii dla potrzeb kierowania wniosków do Sądu, Prokuratury o umieszczenie w domu pomocy społecznej osób, które tego wymagają a nie są w stanie świadomie wyrazić zgody lub odmawiają umieszczenia.

2. Potrzeba aktywizacji społeczności lokalnej

Celem realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej programów aktywności lokalnej będzie podniesienie poziomu aktywności mieszkańców Miasta. W tym celu Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpi do realizacji projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, Poddziałania 9.1.1 oraz 9.2.1. Działania będą skierowane pod kątem społeczności lokalnych, osób bezrobotnych, niepełnosprawnych oraz rodzin dysfunkcyjnych. W przypadku rodzin z dziećmi zagrożonych wykluczeniem społecznym powstanie Centrum Wsparcia Rodziny, w którym ww. grupa odbiorców będzie mogła skorzystać w kompleksowego wsparcia.

3. Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny

- Rozszerzenie oferty Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyskowicach o następujące formy pomocy:
  - psychoterapia rodzinna i małżeńska (terapia rodziców z dziećmi),
  - wsparcie psychologiczne dla klientów OPS-u,
  - złożenie wniosku w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.2.1, który umożliwi realizację działań wspierających dla rodzin z dziećmi, które będą realizowane w Centrum Wsparcia Rodziny,
  - zabezpieczenie środków finansowych na partycypowanie w miesięcznych kosztach utrzymania dzieci w pieczy zastępczej.

**SPRAWOZDANIE Z LOKALNEGO PROGRAMU POMOCY SPOŁECZNEJ GMINY PYSKOWICE
NA LATA 2014-2016**

Cel strategiczny nr 1:

Systematyczna analiza istniejących problemów społecznych oraz profilaktyka zagrożeń społecznych.

Cel szczegółowy:

Ocena możliwości skutecznego reagowania na pojawiające się problemy społeczne.

W Ośrodku Pomocy Społecznej jest dokonywana systematyczna analiza pojawiających się problemów społecznych oraz podejmowane są działania mające na celu ich zapobieganiu i rozwiązywaniu.

Poniższa tabela przedstawia analizę porównawczą i diagnozę problemów społecznych na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej:

Najczęściej występujące problemy społeczne klientów korzystających z pomocy Ośrodka	Liczba rodzin korzystająca z pomocy				
	2012r.	2013r.	2014r.	2015r.	2016r.
Ubóstwo	229	249	239	238	218
Bezrobocie	175	193	182	169	143
Niepełnosprawność	147	164	158	174	162
Długotrwała lub ciężka choroba	67	77	77	82	86
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	53	64	60	63	53
Alkoholizm	62	62	66	77	86
Bezdomność	17	14	15	13	7
Przemoc w rodzinie	4	7	7	9	8
Narkomania	1	1	3	4	3

Spośród wymienionych w powyższej tabeli problemów społecznych trzy jednoznacznie spełniają kryteria zjawisk patologii społecznych – są to: alkoholizm, przemoc w rodzinie oraz narkomania.

Jak można zaobserwować największą skalę wśród klientów Ośrodka ma zjawisko alkoholizmu, w nieznacznym stopniu pojawia się zjawisko przemocy domowej oraz narkomanii. Dynamika poszczególnych zjawisk na przestrzeni lat.

Działania podejmowane przez Ośrodek celem zapobiegania problemom społecznym:

Rodzaj działań	2016	
	Kontrakty socjalne	25
Wywiady środowiskowe, wizyty patronażowe, interwencje, kontrola usług	1770	
Weryfikacja i superwizja wewnętrzna	933	
Praca socjalna	<u>Ilość rodzin</u>	<u>Ilość osób w rodzinach</u>
pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem	147	295
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	43	78
Poradnictwo specjalistyczne (konsultant)	37	143

- Ośrodek Pomocy Społecznej w 2016r. skierował 11 wniosków o zastosowanie leczenia do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Społecznych.
- Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który funkcjonuje przy OPS przedstawia poniższa tabela:

- Zdarzenie	2014r.	2015r.	2016r.
- Ilość posiedzeń Zespołu	4	4	5
- Ilość Niebieskich Kart, które wpłynęły do Zespołu	21	32	38
- w tym:			

- z Komisariatu Policji	12	17	20
- z Ośrodka Pomocy Społecznej	3	13	15
- z placówek oświatowych	4	2	2
- z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1	0	0
- z placówek ochrony zdrowia	0	0	0
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej	1	0	1
- Ilość powołanych grup roboczych	18	27	28
- Ilość spotkań grup roboczych	154	111	126
- Ilość zakończonych procedur Niebieska Karta	54	26	30
- Ilość rodzin objęta pomocą	80	54	56

- Ponadto w sprawozdaniu z działalności OPS w rozdziale V opisano inne działania pracowników socjalnych, asystentów rodziny oraz konsultanta ds. profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Zadania:

- Analiza efektywności działań podejmowanych przez tut. Ośrodek ma na celu rozwiązywanie lokalnych problemów społecznych oraz świadczenie pomocy na rzecz osób i rodzin w kryzysie.
- Pracownicy OPS uczestniczyli w szkoleniach oraz podejmowali samokształcenie celem podnoszenia jakości świadczonych usług na rzecz mieszkańców Gminy.

Cel Strategiczny nr 2:

Wsparcie rodzin z dziećmi, w szczególności zapobieganie patologiom w rodzinie.

Cel szczegółowy:

Aktywnie rozwiązywanie sytuacji kryzysowej w rodzinie.

W ramach celu strategicznego nr 2 podejmowano następujące działania:

- Współpracowano z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach celem udzielania wsparcia ofiarom przemocy domowej i rodzin w kryzysie,
- Udzielano poradnictwa socjalnego, stałe monitorowanie sytuacji rodzin najbardziej zagrożonych:

Praca socjalna	Ilość rodzin	Ilość osób w rodzinach
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem	147	295
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	43	78
Poradnictwo specjalistyczne (konsultant)	37	143

- Konsultant ds. profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną w trakcie **58** spotkań objął pomocą **37** rodzin, liczących w sumie **143** członków. Działaniami objętych zostało **53** osoby, a zakres problemowy spotkań obejmował przemoc w rodzinie, uzależnienia, niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, konflikty rodzinne, niepełnosprawność lub choroba przewlekła, choroba lub zaburzenia psychiczne, trudności w codziennym funkcjonowaniu, opiniowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz ocena możliwości powrotu do rodziny biologicznej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.
- udzielano pomocy materialnej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji ekonomicznej.
- pogłębiano wiedzę klientów w sprawach opiekuńczych, wychowawczych, higienicznych i porządkowych.
- współpracowano z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz z Ośrodkiem Rozwiązywania Problemów Uzależnień, do których kierowano klientów korzystających z pomocy społecznej, jednocześnie uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i marnotrawiących środki z pomocy społecznej.
- współpracowano z Komisariatem Policji oraz Sądem,
- W roku 2016 również złożono wnioski o dofinansowanie do stanowiska asystenta. Otrzymane dofinansowanie pozwoliło na dofinansowanie zatrudnienia dla asystenta rodziny zatrudnionego na umowę o pracę oraz zatrudnienie asystenta na umowę zlecenie.

Cel Strategiczny nr 3:

Budowa systemu wsparcia na rzecz osób i rodzin znajdujących się w stanie ubóstwa, m.in. z uwagi na długotrwały brak pracy.

Cel szczegółowy:

Rozwijanie aktywnych form pomocy osobom długotrwale bezrobotnym.

Z tabeli nr 13 sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej str. 17 wynika, że do najczęstszych powodów przyznawania pomocy należy ubóstwo oraz bezrobocie.

Zadania:

- W ostatnim roku współpracowano z Powiatowym Urzędem Pracy w Gliwicach w zakresie aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy.
- organizowano prace społecznie użyteczne:

Prace Społecznie Użyteczne	2016
Ilość osób, które otrzymały propozycję PSU	19
Ilość osób, które skierowano do odbycia PSU	19
Ilość osób, które wypłacono świadczenia z tytułu wykonywania PSU	17
Ilość osób, które porzuciły PSU	4
Ilość osób, które nie podjęły PSU	2

- prowadzono pracę socjalną z osobami długotrwale bezrobotnymi.
- udzielano pomocy materialnej na rzecz osób i rodzin dotkniętych problemem ubóstwa i bezrobocia.

Cel strategiczny nr 4

Zapewnienie schronienia osobom bezdomnym oraz działania na rzecz osób bezdomnych

Cel szczegółowy:

Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz stwarzanie warunków sprzyjających rozwiązywaniu problemów osób bezdomnych wynikających z braku schronienia. Zadanie ma na celu również tworzenie szans i warunków umożliwiających konkretnym osobom wyjście z bezdomności.

Zadania:

- Od 1 stycznia 2016 r. realizacją zadania dotyczącego zapewnienia schronienia, opieki i pomocy osobom bezdomnym oraz wsparcia w wychodzeniu z bezdomności zajmuje się wyłącznie Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne w Kluczach, które posiada filie schronisk w:
  - Będzinie,
  - Dąbrowie Górniczej,
  - Katowicach,
  - Kluczach,
  - Lędzinach,
  - Zawierciu.
- W 2016 r. przebywało czasowo lub stale w schroniskach **10** osób bezdomnych.
- W 2016 r. na realizację zadania „Zapewnienie schronienia, opieki i pomocy osobom bezdomnym oraz wsparcie w wychodzeniu z bezdomności” została zabezpieczona dotacja w wysokości 89.998,00 zł.

Cel strategiczny nr 5

Wzmacnianie szans osób starszych, niepełnosprawnych i chorych w pełnieniu ról społecznych.

Cel szczegółowy:

- Ułatwianie udziału w życiu społecznym.
- Zaspakajanie realizacji potrzeb socjalnych.

Zadania:

- udzielano świadczeń z pomocy społecznej, przeznaczonych na zaspokojenie niezbędnej potrzeby jaką są opłaty mieszkaniowe, leki itp., zgodnie z ustawą o pomocy społecznej i polityką świadczeń,
- udzielano pomocy w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, skierowań do domów pomocy społecznej
- zwiększanie dostępności do usług i świadczeń oferowanych przez instytucje,
- współpracowano z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach.